

Rusko je najväčšia a najľudnatejšia republika Spoločenstva nezávislých štátov. Rozlohou má prvenstvo medzi štátmi sveta. Zaberá prevažnú časť východnej Európy a celú severnú Áziu. Siahá od Fínskeho zálivu Baltského mora po okrajové moria Tichého oceánu. Rusku patrí aj priľahlá oblasť Arktídy. Veľká vzdialenosť v rovnobežkovom smere spôsobuje časový rozdiel 10 hodín. Povrch Ruska je členitý a rozmanitý. Nížiny zaberajú približne polovicu územia. Rieky sú vodnaté a odtekajú z prevažnej časti územia do Severného ľadového oceánu. Najväčší význam pre dopravu má Volga. Podľa počtu obyvateľov je Rusko na 6. mieste na svete. Viac ako štyri pätiny všetkého obyvateľstva tvoria Rusi, zvyšok tvorí asi 100 rôzne veľkých národov a národností. Krajina má mimoriadne bohatstvo nerastných surovín (ložiská ropy, zemného plynu, čierneho a hnedého uhlia, železných rúd, farebných kovov, apatitov, solí, zlata a diamantov).

NÁZOV: Rusko, RUSKÁ FEDERÁCIA, Rossijskaja Federacija

Rusko - základné informácie

Napísal Administrator
Piatok, 21 November 2008 14:20

ŠTÁTNE ZRIADENIE: republika

ROZLOHA: 17 075 400 km²

POČET OBYVATEĽOV: 149 003 000 (1999) / 149 mil.

HUSTOTA ZAĽUDNENIA: 9 obyv./km²

Dĺžka hraníc: 58 600 km

Administratívne usporiadanie: 21 autonómnych republík, 11 ekomických regiónov, 1 autonómna oblasť, 10 autonómnych okruhov, 6 krajov, 49 oblastí, 2 mestá s právomocami oblastí (Moskva, Petrohrad)

HLAVNÉ MESTO: Moskva, 8 718 000 obyv., s aglomeráciami 12 410 000 obyv.

Iné mestá:

Petrohrad 4 458 000 obyv.,

Novosibirsk 1 443 000 obyv.

Nižnyj Novgorod 1 446 000 obyv.

Jekaterinburg 1 330 000 obyv.,

Najvýznamnejšie rieky: Ob, Irtyš, Jenisej, Lena, Amur, Ural, Volga, Don, Kame, Dneper

ÚRADNÝ JAZYK: ruština

MENA: ruský rubel' (1 rubel' = 100 kopejok)

Najvyšší bod: Elbrus, 5642 m

ŠTÁTNY SVIATOK: 12. jún (Deň nezávislosti)

RASOVÉ A NÁRODNOSTNÉ ZLOŽENIE: Rusi (82 %), Tatári (4 %), Ukrajinci (3%), Čuvaši (1 %), Baškirci (1 %), iné (9 %)

NÁBOŽENSTVO: pravoslávne (55 %), islam (18 %), židovské (5 %), katolícke (7 %), iné (5 h%)

URBANIZÁCIA: 76 %

PRIEMERNÁ DĹŽKA ŽIVOTA: muži 64 rokov, ženy 74 rokov

DOJČENSKÁ ÚMRTNOSŤ: 25 ‰

ANALFABETI: 2 %

NEZAMESTNANOSŤ: 9,5 %

Celková dĺžka ciest : 912 000 km európske trasy E8, E12, E16

Celková dĺžka železníc : 102 000 km

Podiel na tvorbe HDP: poľnohospodárstvo 7 %, priemysel 39 %, služby 54 %

Susedné štáty : Čína, Mongolsko, Kazachstan, Bielorusko, Lotyšsko, Ukrajina, Fínsko, Estónsko, Gruzínsko, Azerbajdžan .

Povrch územia je väčšinou nížinatý s nízkymi pahorkatinami, horské oblasti - Krymské hory, Kaukaz a horské pásma pozdĺž južných hraníc.

História:

Rusko - základné informácie

Napísal Administrator

Piatok, 21 November 2008 14:20

Zem s bohatou minulosťou, najväčší štát sveta. V minulosti sa Rusko potýkalo s výbojmi susedov i vzdialenejších mocností, napríklad Perzskej Ríše alebo Rímskej. Behom všetkých historických epoch sa však Ruskom prehánali najrôznejšie kočovné kmene, väčšinou s vidinou osídlenia Európy. Medzi takýchto osadníkov patrili napríklad Skythovia, Sarmati, Huni, Avari, Bulhari a Maďari. V 9. storočí tu vznikol prvý slovanský štátny útvar Kyjevská Rus, a to medzi riekami Dnester a Dneper. Už po troch storočiach sa však rozpadla na niekoľko samostatných kniežactiev, ktoré čiastočne spustošili výboje tatárskych nájzdov. Postupom času začalo silnieť predovšetkým Moskovské kniežactvo, ktorého vplyv sa skoro preniesol až do ďalekých krajín. V Európe stálo ďalšiemu mocenskému rozmachu v ceste hlavne Poľsko a Švédsko, veční rivali Ruska. Poľsko však padlo začiatkom 19. storočia, v rovnakej dobe Rusko získalo aj ďalšie državy na Ďalekom Východe. Snahy o nezávislosť väčšiny neruských národov vyvrcholili po prvej svetovej vojne, kedy boli vyhlásené jednotlivé slobodné štáty. Mnohé z nich sa však v najbližších rokoch dostali späť pod nadvládu Ruska. V roku 1922 vznikol ZSSR, v ktorom malo Rusko dominantnú úlohu. K rozpadu socialistickej mocnosti došlo v roku 1991.

Význam Moskvy vzrástol v 14. až 16. storočí, keď sa moskovské knieža Ivan Veľký stal panovníkom celej Rusi a jeho vnuk Ivan Hrozný (1533 - 1584) sa dal vymenovať za prvého ruského cára. Ten v nasledujúcich rokoch pridieval šľachte za sľub poslušnosti pôdu aj so sedliakmi, čo viedlo k zavedeniu nevoľníctva. Peter I. Veľký (1682 - 1725) sa zapísal do dejín tým, že sa mnohými reformami snažil priblížiť Rusko západu a založil Sankt-Peterburg. V reformách potom v r. 1762 - 96 pokračovala cárovná Katarína II. Veľká. R. 1861 bolo nevoľníctvo zrušené, ale medzi sedliakmi a nepočtenou bohatou elitou pretrvávali nad'alej obrovské rozdiely. Revolúcia v r. 1905 síce priniesla vytvorenie dумы (parlamentu), ale ustavičné nepokoje a útrapy I. svetovej vojny viedli k Októbrovej revolúcii, ktorá zvrhla cára Mikuláša II. Nové bolševické Rusko bolo bezkonkurenčne najväčšou republikou Sovietskeho zväzu, ktorý vznikol v r. 1922 a zanikol až v decembri 1991. Prvým prezidentom nového Ruska bol Boris Jel'cin, ktorý začiatkom roku 2000 odovzdal funkciu Vladimírovi Putinovi.

Podnebie:

Podnebie na severe Ruska je studené, teploty dosahujú až - 50° C, sever Ruska sa vyznačuje trvalo zmrznutou pôdou a zakrpatenou, nízkou vegetáciou. V južnejších zemepisných šírkach okolo Čierneho mora a na západe, kam preniká vplyv prímorského atlantického podnebia je teplota miernejšia ako na severe Ruska.

Hlavná hospodárska sila je sústredená na západ od Uralu, v srdci starého Ruska. Veľká časť nesmierneho bohatstva Ruska vo forme nerastov a fosilných palív sa nachádza na Sibíri Na východ od Uralu, ale ich využitie sťažuje neľahký prístup a finančne náročná doprava .

Rusko - základné informácie

Napísal Administrator
Piatok, 21 November 2008 14:20

Cestná doprava : prepravuje viac ako 80 % nákladu a osôb . Počet ciest   vzrastá , ale ich rozsah je malý sú nízkej kvality.

Krajina:

Najrozľahlejšia   krajina na Zemi je 1,5-krát väčšia ako Európa. Leží na svetadieloch Európa   a Ázia. Európsku časť zaberá Východoeurópska nížina rozčlenená pahorkatinami. Na juhu ju ohraničuje vrásové pohorie Kaukaz. Na východe ju zasa kryhové   pohorie Ural oddeľuje od Západosibírskej nížiny. Medzi Jenisejom a Lenou   sa dvíha riečnymi dolinami pretkaná Stredosibírska plošina, ku ktorej   sa od juhu pripájajú pásma Altaja a Saján. Na východ od Leny náhorné plošiny,   panvy, nížiny a doliny oddeľujú jednotlivé východosibírske pohoria. Kamčatka   so svojimi činnými sopkami už patrí k tichooceánskemu vrásovému systému.   Najvyšší vrch krajiny sa týči v Kaukaze.

Sibír   je obývaná len veľmi riedko. Ruský Ďaleký sever pokrýva mrazivá tundra, bezlesná pustatina popretkávaná močiarimi a jazerami. Východoeurópska nížina   je rozčlenená pahorkatinami. Na juhu ju ohraničuje vrásové pohorie Kaukaz.   Na východe ju zasa kryhové pohorie Ural oddeľuje od Západosibírskej nížiny.   Medzi Jenisejom a Lenou sa dvíha riečnymi dolinami pretkaná Stredosibírska   plošina, ku ktorej sa od juhu pripájajú pásma Altaja a Saján. Na východ   od Leny náhorné plošiny, panvy, nížiny a doliny oddeľujú jednotlivé východosibírske   pohoria. Kamčatka so svojimi činnými sopkami už patrí k tichooceánskemu   vrásovému systému. Najvyšší vrch krajiny sa týči v Kaukaze. Rusko je najrozľahlejším   nástupníckym štátom rozpadnutého ZSSR. Na jeho území sa nachádza 21 autonómnych   republík (Adygejská, Altajská, Baškirska, Buriatska, Čečenská, Čuvašská,   Dagestanská, Chakaská, Ingušská, Jakutská, Kabardsko-balkarská, Kalmycká,   Karačajsko-čerkeská, Karelská, Komijská, Marijská, Mordvianska, Severoosetská,   Tatárska, Tuvianska, Udmurtská), jedna autonómna oblasť (Židovská autonómna   oblasť), 10 autonómnych okruhov (Agský buriatsky, Čukotský, Evenkovský,   Chantyjsko-mansijský, Jamalskonenecký, Komijsko-permský, Koriacký, Nenecký,   Tajmýrsky, Ust'ordský buriatsky Vel'kú časť Ruska, najmä Sibír pokrývajú hlboké lesy. Takmer v celom Rusku vládnu kruté zimy - januárové teploty   klesajú až na - 40 °C.

Administratívne   usporiadanie:

Rusko   je najrozľahlejším nástupníckym štátom rozpadnutého ZSSR. Na jeho území

Rusko - základné informácie

Napísal Administrator
Piatok, 21 November 2008 14:20

---

sa nachádza 21 autonómnych republík (Adygejská, Altajská, Baškirska, Buriatska, Čečenská, Čuvašská, Dagestanská, Chakaská, Ingušská, Jakutská, Kabardsko-balkarská, Kalmycká, Karačajsko-čerkeská, Karelská, Komijská, Marijská, Mordvianska, Severoosetská, Tatárska, Tuvianska, Udmurtská), jedna autonómna oblasť (Židovská autonómna oblasť), 10 autonómnych okruhov (Agský buriatsky, Čukotský, Evenkovský, Chantyjsko-mansijský, Jamalskonenecký, Komijsko-permský, Koriacký, Nenecký, Tajmýrsky, Usťordský buriatsky).

Výroba :

Sankt Peterburg - najväčšie zastúpenie energetika, elektrotechnika, obrábacie stroje, stavba lodí. Severozápadná Sibír - najväčšie zásoby ropy a zemného plynu. Veľké zásoby farebných kovov, v nábrežných Čelnách výroba osobných a nákladných automobilov v závodoch Togliatti. Rusko má rozvinutý priemysel. Ekonomika je založená na ťažbe a spracúvaní nerastných surovín hlavne v ťažkom priemysle. Krajina má takmer všetky dôležité nerastné a energetické suroviny, ale z mnohých nálezísk sa pre nepriaznivé prírodné podmienky neťaží. Elektrickú energiu vyrábajú najmä tepelné elektrárne. Významný je aj podiel vodných elektrární. Veľké závody, vystavané počas sovietskej vlády, sa ťažko prispôbujú súčasnému trhovému systému, preto ich priemyselná produkcia značne poklesla, narástla inflácia a nezamestnanosť. Významnejšie priemyselné odvetvia sú hutníctvo železa, hliníka, farebných kovov, výroba ocele, strojov, spracovanie ropy, výroba dopravných prostriedkov, chemikálií, stavebnín, papiera, textilu, potravín a drevovýroba. Na väčšine územia nie sú vhodné klimatické podmienky na rastlinnú výrobu, preto sa poľnohospodárstvo sústreďuje predovšetkým v európskej časti. Pestujú sa predovšetkým pšenica, jačmeň, raž, zemiaky, cukrová repa, kukurica, ryža, proso, sója, ovocie a i. Chová sa hovädzí dobytok, ovce, kozy, ošípané, soby, kone, hydina, kožušinové zvieratá. Krajina je odkázaná na značný dovoz potravín.

Cestovanie:

Cestovať po území Ruska medzi väčšími mestami a niektorými odľahlými oblasťami môžete letecky ruskými aerolíniami, ktoré však vďaka nízkej bezpečnosti svojich lietadiel drží smutný primát jednej z najviac nehodových spoločností na svete. V železničnej doprave Ruska panuje mierny zmätok, pretože jednotlivé spoje majú často veľké meškание a niektoré nejdú vôbec. Ak už idú, dostanete sa ich pomocou do ktoréhokoľvek kúta tejto obrovskej zeme. Vlaky sú lacné, pomerne pohodlné, ale tiež veľmi pomalé. Hlavné vlakové spoje sa riadia moskovským časom, regionálne železnice sa riadia časom

svojím vlastným, miestnym. Pri kúpe cestovných lístkov sa teda musíte vždy spýtať, podľa akého času sa odjazd vlaku riadi. Autobusové spojenie funguje dobre medzi menšími mestami, je vhodné pre cestovanie na kratších úsekoch. Potrebujete však nutnú dávku trpezlivosti a tolerancie k neuveriteľne zlej kvalite miestnych ciest. Pokiaľ cestujete vlastným autom, musíte počítať s nie príliš hustou sieťou čerpacích staníc. Riečna doprava je prevádzkovaná predovšetkým v letných mesiacoch a je možnosťou dopravy aj na väčšie vzdialenosti. Hlavné linky sú prevádzkované medzi Moskvou, Petrohradom a ďalšími mestami na Volge a Done. Územím Ruska prechádza 11 časovým pásiem, pričom v Moskve je o 2 hodiny viac než u nás.

Nebezpečenstvo:

Bezpečnostná situácia vôbec nie je priaznivá. Častým javom je okrádanie, prepádávanie turistov a tiež neoprávnené vymáhanie poplatkov. Doporučuje sa nepohybovať sa zbytočne v noci na neznámych miestach, v okrajových štvrtiach miest. Pri ceste automobilom sa doporučuje jazda len po určených a bezpečných trasách a k odpočinku využívať stanovisko GAI, či v najhorších prípadoch strážené parkoviská. Návšteva niektorých autonómnych oblastí Ruska, ako sú Čečensko, Inguško, Dagestán a podobne je veľmi nebezpečná. Situácia v týchto regiónoch je nestabilná, politicky i nábožensky motivované únosy aj vraždy cudzincov sú bohužiaľ pomerne častým javom.

Tresty za šírenie toxikománie:

Nedovolená výroba, nákup, držanie a predaj omamných alebo psychotropných látok, sú postihované trestom odňatia slobody až na 10 rokov s možnosťou uložiť aj trest zabavenia majetku. Trest odňatia slobody na 6 až 15 rokov so zabavením majetku sa ukladá v prípade, že ide o opakované alebo organizované spáchanie tejto trestnej činnosti, alebo ak ide o veľké množstvo týchto látok. Nedovolená výroba, nákup, či držanie drogy bez úmyslu ďalšieho odbytu, teda pre vlastnú potrebu, sú postihované trestom odňatia slobody až na 3 roky alebo výchovnými prácami o dĺžke dvoch rokov. Šírenie toxikománie je podľa stupňa svojej nebezpečnosti postihované trestami odňatia slobody až na 10 rokov. Trest odňatia slobody až na 5 rokov hrozí pri pestovaní či siatí zakázaných rastlín (ópium a konope). Za pašovanie omamnej alebo psychotropnej látky cez colnú hranicu Ruskej federácie je možné stanoviť trest odňatia slobody na 3 až 10 rokov a rovnako zabavenie majetku.

Rusko - základné informácie

Napísal Administrator
Piatok, 21 November 2008 14:20

Doprava :

Železničná doprava sa rozprestiera po celom území ruskej rep., nákladná doprava preváža nerastné suroviny a obilie. Osobná železničná doprava je v Rusku najrozsiahlejšia na svete.

Najdlhšia trať tzv. Sibírska magistrála Moskva - Rjazaň - Omsk - Novosibirsk - Vladivostok dosahuje až 10 000 km .

Riečna doprava - rozsiahla vnútroštátna doprava po riekach Volga, Kama, Don, Dneper- prevoz nerastných surovín. (drevo, uhlie, stavebniny, ropa, obilie, ryby)

Námorná doprava - lacná preprava surovín (ropa, ruda, uhlie, drevo, staveb. materiálu) s veľkou hmotnosťou na lodiach po všetkých oceánoch. Prístavy : Novosibirsk, Petrohrad, Kalingrad, Vladivostok, Nachodka, Murmansk v Barentsovom mori.

Letecká doprava je rozsiahla, má veľký význam pre vnútroštátnu prepravu. Letiská : Moska - 3 let., Petrohrad, Novosibirsk, Sverdlovsk, Irkutsk, Krasnojarsk, Chabarovsk, Magadan, Kalingrad.

Najdlhšia vnútroštátna trasa Moskva - Vladivostok je 7500 km.